

آیت‌الله دین‌پور: تشکیل جامعه ایده‌آل انسانی منوط به خودسازی و تهذیب است

در انسان‌ها باید تحول رخ دهد تا در اثر این تحول، تفکر تهذیب و اخلاق نیز بروز و ظهور پیدا کند، چون این مسئله دارای آثار بیرونی است و اگر ملکه عالی انسانی در انسان وجود داشته باشد، علاوه بر خود انسان، جامعه را نیز به تعالی می‌رساند.

در انسان‌ها باید تحول رخ دهد تا در اثر این تحول، تفکر تهذیب و اخلاق نیز بروز و ظهور پیدا کند، چون این مسئله دارای آثار بیرونی است و اگر ملکه عالی انسانی در انسان وجود داشته باشد، علاوه بر خود انسان، جامعه را نیز به تعالی می‌رساند.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، نشست 171# تهذیب و خودسازی در نهج‌البلاغه؛ از مجموعه نشست‌های همراه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، عصر دیروز دوشنبه 15 مهرماه به همت مرکز تحقیقات امام علی (ع) با سخنرانی آیت‌الله سیدجمال‌الدین دین‌پور و حضور تنی چند از اساتید و مدیران این پژوهشگاه در تالار غدیر این نهاد برگزار شد.

ضرورت و همگانی بودن؛ دو جنبه اساسی تهذیب و اخلاق

براساس این گزارش، حجت‌الاسلام و المسلمین سیدجمال‌الدین دین‌پور، تنها سخنران این مراسم بود و درباره موضوع 171# تهذیب و خودسازی در نهج‌البلاغه؛ گفت: مسئله تهذیب و اخلاق و سیروسلوک دارای دو جنبه مهم است. نخست، ضرورت تهذیب و اخلاق و دوم همگانی بودن این مسئله است. موضوع تهذیب برای همه افراد جامعه ضروری است، چون زندگی در جامعه نیازمند برخی اصول است و برای این‌که جامعه مهد آسایش باشد، باید این اصول رعایت شوند.

وی افزود: موضوع تهذیب و اخلاق، يك امر معنوی و باطنی را می‌طلبد که متعلق به خود انسان‌ها باشد و علم و تکنولوژی نمی‌تواند در این زمینه پاسخگو باشد. بنابراین باید در انسان‌ها تحول رخ دهد تا در اثر این تحول، تفکر تهذیب و اخلاق نیز بروز و ظهور پیدا کند، چون این مسئله دارای آثار بیرونی است. بنابراین اگر ملکه عالی انسانی در انسان وجود داشته باشد، علاوه بر خود انسان، جامعه را نیز به تعالی می‌رساند.

تشکیل جامعه ایده‌آل انسانی، منوط به خودسازی و تهذیب است

رئیس بنیاد نهج‌البلاغه ادامه داد: از سوی دیگر، اداره جامعه با پلیس و مقررات اداری و رسمی به نتیجه نمی‌رسد و فضای عالی انسانی، امنیت و آرامش، اینگونه در جامعه محقق نمی‌شود و باید حقیقتی در وجود انسان‌ها به وجود بیاید تا بدون ترس از پلیس و قانون به وظایف انسانی خود توجه کنند. انسان بر اساس طبع خود مایل است بسیاری از کارها را به سود خود به پایان برساند و اگر این طبع انسان، تنظیم و مهار نشود، باعث ناامنی و درگیری می‌شود. پس باید حالت تهذیب و اخلاق در همه افراد جامعه وجود داشته باشد.

آیت‌الله دین‌پور افزود: ضرورت زندگی ایجاب می‌کند که ما دارای حالتی باشیم که قطع‌نظر از قیامت و روز آخرت، ما را هم ترغیب و هم تنظیم کند. خود این دنیا و تشکیل جامعه ایده‌آل انسانی منوط به خودسازی و تهذیب است. مفهوم تهذیب و خودسازی به معنی رها کردن جامعه و ترك زندگی و فعالیت اجتماعی نیست و این با تعالیم اسلامی هم ناسازگار است. سیروسلوک و تهذیب در متن جامعه و در اوج فعالیت‌های خودسازی است، در غیر این‌صورت تهذیب و خودسازی محقق نمی‌شود.

حجت‌الاسلام دین‌پور:

اداره جامعه با پلیس و مقررات اداری و رسمی به نتیجه نمی‌رسد و فضای عالی انسانی، امنیت و آرامش، اینگونه در جامعه محقق نمی‌شود و باید حقیقتی در وجود انسان‌ها به وجود بیاید تا بدون ترس از پلیس و قانون به وظایف انسانی خود توجه کنند

سیروسلوک در کشاکش دو جاذبه متضاد محقق می‌شود

رئیس بنیاد نهج‌البلاغه در ادامه اظهار کرد: سیر و سلوک و تهذیب در جایی معنی دارد که دو جاذبه متضاد و در حال درگیری و چالش وجود داشته باشند و این‌جاست که آن مقامات عالی انسانی به وجود می‌آید، بدین معنی که از يك طرف انسان و جاذبه‌هایی که انسان را به سوی خود می‌کشاند، وجود دارند و از سوی دیگر خط قرمزهایی هستند که در صورتی‌که رعایت نشوند، امنیت و آرامش جامعه به خطر می‌افتد. پس در کشاکش این دو جاذبه است که حالت سیر و سلوک محقق می‌شود.

وی ادامه داد: در مسائل روحی و اخلاقی و سیرعالی انسانی هم باید این جاذبه و مقاومت وجود داشته باشد تا آن تهذیب شکل بگیرد و این در جایی معنی‌دار است که جاذبه‌ها وجود داشته باشند و در این صورت، انسان یا سقوط یا صعود خواهد کرد. پس برای این که جامعه ایده‌آل انسانی به وجود بیاید، سیروسلوك يك ضرورت است و اگر این امر وجود نداشته باشد که انسان را از درون هدایت کند، آن جامعه ایده‌آل انسانی به وجود نخواهد آمد.

تهذیب و اخلاق یعنی توجه انسان به ماورای همه مادیات

آیت‌الله دین‌پرور خاطرنشان کرد: نظمی که مبتنی بر جریمه‌های پلیسی باشد، انسان را به کمال نمی‌رساند و امکان ندارد که در جامعه‌ای، سیروسلوك وجود نداشته باشد و ما شاهد سلامت آن جامعه باشیم. هر اندازه که همگانی بودن سیروسلوك پررنگ‌تر و فراگیرتر باشد، به همان اندازه ما شاهد سلامت جامعه خواهیم بود. بنابراین، عالمان، معلمان و اساتید باید این نکته را مورد توجه خود قرار بدهند.

رئیس بنیاد نهج‌البلاغه در پایان این نشست عنوان کرد: اگر بخواهیم زندگی کنیم، باید اخلاق و تهذیب داشته باشیم و این اخلاق و تهذیب، یعنی توجه انسان به ماورای همه مادیات، انسان در هر جا که باشد باید انسان باشد و انسان بودن زمانی محقق می‌شود که کرامت انسانی در پرتو رابطه با خدا باشد و ما در نهج‌البلاغه نشانه‌هایی داریم مبنی بر این که تهذیب و اخلاق باید هم وظیفه باشد و هم اینکه همگانی شود.